

12.10.2020

POL-2020-62932

Eduskunnan hallintovaliokunta

HaV@eduskunta.fi

*Eduskunnan hallintovaliokunnan lausuntopyyntö 5.10.2020***Poliisihallituksen asiantuntialausunto asiassa U49/2020 vp****1 Asia**

Eduskunnan hallintovaliokunta on pyytänyt Poliisihallitukselta kirjallista asiantuntijalausuntoa asiassa: U 49/2020 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle luonnoksesta komission delegoiduksi asetukseksi neuvoston asetuksen (EU) 2017/1939 muuttamiseksi koskien operatiivisten henkilötietojen ryhmiä ja niitä rekisteröityjä ryhmiä, joiden operatiivisia henkilötietoja voidaan käsitellä Euroopan syyttäjäviraston asiakirja-aineiston hakemistossa.

2 Asiantuntijalausunto

Poliisihallitus kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta ja lausuu kunnioittavasti seuraavaa:

Poliisihallitus katsoo, että EPPO:n toimivaltaan kuuluvien EPPO-asetuksen mukaisten tehtävien menestyksellä hoitaminen edellyttää operatiivisten henkilötietojen käsittelyä ja niiden säilyttämistä EPPO:n asianhallintajärjestelmässä. Valtioneuvoston kantaa vastaavasti Poliisihallitus pitää tärkeänä, että hakemistossa käsiteltävien operatiivisten henkilötietojen ryhmien valinta on tehty siten, että varmistetaan riittävä tasapaino rekisteröityjen tietosuojaoikeuksien ja EPPO:n suorittamien tutkimusten ja syytetoimien tehokkuuden välillä.

Tietosuojan näkökulmasta on tärkeää rajoittaa henkilötietojen käsittely vain tarpeellisiin henkilötietoihin ja tämä on Poliisihallituksen arvion mukaan huomioitu delegoidussa asetusluonnoksessa. Liitteen B-kohdassa luetellaan epäiltyjen, syytettyjen ja tuomittujen henkilöiden operatiiviset henkilötiedot, joita voidaan käsitellä sähköisen asianhallintajärjestelmän hakemistossa. Kohdassa mahdollistetaan tarkasti yksilöityjen tietojen lisäksi muiden merkityksellisten tietojen käsittely. Poliisihallitus kiinnittää huomiota siihen, vastaako merkityksellinen samaa kuin tietosuojalainsäädännössä tarkoitettu tarpeellinen. Merkityksellisen ei tulisi laajentaa käsittelyoikeutta tarpeellisten henkilötietojen ulkopuolelle.

Poliisihallitus pitää välttämättömänä sitä, että delegoidussa asetusluonnoksessa on eroteltu selvästi toisistaan operatiiviset henkilötiedot, jotka koskevat eri ryhmiin kuuluvia rekisteröityjä¹. Erotteluvaatimus on vastaava kuin

¹ a) EPPO:n rikosoikeudellisissa menettelyissä epäillyt tai syytetty; b) EPPO:n rikosoikeudellisten menettelyjen johdosta tuomitut; c) luonnolliset henkilöt, jotka ovat ilmoittaneet EPPO:n toimivaltaan kuuluvista rikoksista tai ovat niiden uhreja; sekä d) a- ja b-kohdassa tarkoitettujen henkilöiden yhteyshenkilöt ja kumppanit.

esimerkiksi henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä annetussa laissa (1054/2018).

Poliisihallitus pitää tärkeänä, että delegoidussa asetusluonnoksessa luettelot, jotka koskevat syytettyjen, epäiltyjen ja tuomittujen henkilöiden yhteishenkilöitä ja kumppaneita sekä henkilöitä, jotka ovat ilmoittaneet unionin taloudellisiin etuihin vaikuttavista rikoksista tai ovat niiden uhreja, ovat suppeampia kuin syytettyjä, epäiltyjä ja tuomittuja henkilöitä koskevien operatiivisten henkilötietojen luettelo. Käytännössä on tärkeää huolehtia, ettei tietoja tosiasiallisesti käsitellä muissa kuin EPPO-asetuksen ja sen nojalla säädettyjen säädösten sallimissa käyttötarkoituksissa.

Lausuttavana olevan U 49/2020 vp Valtioneuvoston kirjelmän perusteella ei ole mahdollista arvioida aiheutuuko asiassa poliisille kustannuksia tai hallinnollisia toimenpidetarpeita. Jos esimerkiksi EPPO:n asianhallintajärjestelmän ja poliisin asianhallintajärjestelmien välille olisi rakennettava yhteys, niin tästä aiheutuisi kustannuksia.

Tiedonhallintapäällikkö

Annina Hautala

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 12.10.2020 klo 13:54. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaimosta.

Jakelu

Eduskunnan hallintovaliokunta

Tiedoksi

joni.korpinen@om.fi